

RAZŠIRJENI STROKOVNI KOLEGIJ ZA GINEKOLOGIJO IN PORODNIŠTVO

Štefanova 5, 1000 LJUBLJANA

Ministrstvo za zdravje

Gospa Anja Bračko

Štefanova 5

1000 Ljubljana

Ljubljana, 2. 10. 2017

ZADEVA: Poročilo o delu Razširjenega strokovnega kolegija (RSK) za ginekologijo in porodništvo v letu 2017

V letu 2017 je svoj mandat, kot predsednik Razširjenega strokovnega kolegija za ginekologijo in porodništvo, 22. 9. 2017, zaključil red. prof. dr. Iztok Takač, dr. med., svetnik. Od januarja do septembra 2017 je razpisal devet sej, v tem času pa so jih izvedli sedem.

Na **prvi redni seji 13. 1. 2017** je bila mag. Sonja Močnik, mag. farm., spec. klin. farm., imenovana v delovno skupino za pripravo sprememb pravilnika o sistemu za sprejem, shranjevanje in sledljivost zdravil.

Člani so se na tej seji seznanili s projektom Ginekologija in porodništvo na Gorenjskem in ugotovili, da je pomanjkljiv, nedodelan in enostranski in ne odlikava načrta združenja ginekološko porodniške dejavnosti v gorenjski regiji.

Na **drugi seji 10. 2. 2017** so navzoči potrdili obstoječi seznam telesnih okvar iz leta 1983 in 1989 z dodatki iz avstrijskega šifranta: endometrioza (8. 3. 2003) in malignom (13) ter urogenitalni sistem (8. 3. 2003).

Na tej seji so člani obravnavali problematiko porodov novorojenčkov s težo, manjšo od 1000 gramov ter predlagali, da predstojnika neonatalnih intenzivnih enot UKC Maribor in UKC Ljubljana predstavita število obravnavanih primerov od 2013 do 2016 ter podatke, ki se zbirajo v Vermont-Oxfordovi bazi podatkov.

Obravnavali so tudi dopis Ministrstva za zdravje z dne 18. 1. 2017 z naslovom »sodelovanje pri uskladitvi šifranta vrst zdravstvenih storitev«. Strinjali so se, da je treba v šifrant zdravstvenih storitev dodati storitev preventivne mamografije, ki ni del programa Dora. Ni pa se jim zdelo potrebno, da bi na področju ginekologije in porodništva dodali storitev za premestitev pacientov iz sekundarne na terciarno raven. Pač pa so podprli, da se storitev »pregled nosečnice zaradi sladkorne bolezni« doda v ta šifrant, kakor je predlagala Interna klinika v Ljubljani. V šifrant VZS pa se jim ne zdi smiselno vključevati storitve »ginekološko onkološki pregled«. Na omenjeni seji so na predlog RSK za ginekologijo in porodništvo za sodelovanje v skupini »Porodi na domu« v okviru Ministrstva za zdravje predlagali dva člana, in sicer asist. dr. Tanjo Premru Sršen, dr. med., in red. prof. dr. Iztoka Takača, dr. med., svetnika. RSK za ginekologijo in porodništvo je potrdil še vlogo GK UKCL in UKC MB za obravnavo nosečnic s povečanim tveganjem za preeklampsijo (uvedbo laboratorijskih testov s F11 in PLGF in njunega razmerja v obravnavi hipertenzivnih bolezni pri nosečnicah).

Na **tretji seji 14. 3. 2017** je RSK za ginekologijo in porodništvo z dnevnega reda umaknil obravnavo slovenskih priporočil pri okužbi s parvovirusom B19 v nosečnosti. Razloga sta bila dva – nedorečenost organizacijske strukture in kompleksnost teme. Po obravnavi dolgoročne rešitve na področju

neonatologije za vso državo (delitev dela pri oskrbi novorojenčkov s porodno težo pod 1000 grami) je RSK ugotovil, da je potrebna nadaljnja kadrovska, prostorska in finančna širitev obeh terciarnih centrov za obravnavo nedonošenčkov, rojenih pred 34. tedni gestacije. Hkrati pa da je treba zagotavljati tudi kontinuirano izobraževanje medicinskega osebja, kar bo omogočilo kakovostno oskrbo nedonošenčkov na državni ravni. Sicer pa so bila mnenja glede oskrbe nedonošenčkov s porodno težo pod 1000 gramov neenotna. Več razpravljavcev je menilo, da bi bilo dobro, če bi pred dokončno opredelitvijo preverili, kakšna merila glede nedonošenčkov uporabljajo v Evropi.

Potrdili so tudi dokončno tabelo o ločljivo zaračunljivem materialu. Tabelo so dopolnili tudi s ceno meritve nihalne svetline.

V zvezi z veljavnostjo priporočil o rabi kontracepcije, ki so jih obravnavali že na 14. seji 6. 12. 2016, je RSK za ginekologijo in porodništvo sprejel dokončni sklep. Potrdil je, da so besedila iz priporočil (smernic), objavljenih v Zdravstvenem vestniku, veljavna do njihove revizije oziroma sprejetja novih priporočil.

Na **četrti seji 11. 4. 2017** so najprej spremenili marčevski sklep, da se RSK za ginekologijo in porodništvo strinja s predstavljenimi priporočili pri okužbi s parvovirusom B19 v nosečnosti. Namesto njega so sprejeli drugega, popravljenega. Z novim sklepom so obravnavo slovenskih priporočil pri okužbi z omenjenim parvovirusom B 19 zaradi kompleksnosti teme in še ne dorečene organizacijske strukture do nadaljnjega umaknili z dnevnega reda.

Pri obravnavi dopisa Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki je RSK zaprosilo za mnenje o preklicu predpisanih zdravil s strani izbranega zdravnika, so vsi člani soglasno podprli mnenje, da bi bilo smiselno oziroma nujno omejiti to možnost samo na osebne zdravnike. Vsi pa so nasprotovali temu, da bi bilo smiselno zdravnike obveščati o preklicu njihovih predpisov.

Na **peti seji 9. 5. 2017** je bila glavna točka »cepljenje proti okužbi s HPV virusom za dečke«. RSK za ginekologijo in porodništvo je podprl uvedbo tovrstnega cepljenja za šestošolce, ne glede na spol.

Na **šesti seji 13. 6. 2017** so člani potrdili UZ preiskave za ginekologijo in porodništvo za ZZS, vendar, ko bo Renata Završnik Mihič, dr. med., še ustrezno popravila napake za primarni nivo, bo nabor preiskav poslan na ZZS.

Člani RSK za ginekologijo in porodništvo so se seznanili s priporočili Antibiotične terapije ob porodu, ki jih je pripravila Vesna Fabjan Vodušek, dr. med. s sodelavci in predlagali, da jih pošlje še na Slovensko zdravniško društvo.

RSK za ginekologijo in porodništvo je potrdil normative in standarde za ginekologijo in porodništvo.

RSK za ginekologijo in porodništvo ugotavlja, da pri preparatih, ki vsebujejo ženske ali moške spolne hormone, potrebujemo zdravila z različno sestavo za zagotavljanje optimalnega zdravljenja za vse paciente. Prav tako na področju ginekologije in porodništva neobhodno potrebujemo vse navedene variante spazmolitikov, prostaglandinov, gonadotropinov, antimikotikov ter ostalih preparatov, ki smo jih prejeli v tabeli.

Na **sedmi seji 22. 9. 2017** so člani soglasno izvolili asist. dr. Tanjo Premru Sršen, dr. med., za novo predsednico RSK za ginekologijo in porodništvo. Za njenega namestnika je bil izvoljen red. prof. dr. Igor But, dr. med., svetnik.

RSK za ginekologijo in porodništvo je obravnaval opozorilni nevarni dogodek (OND) na Jesenicah. Ker se OND morajo prijaviti na Ministrstvo za zdravje, bo RSK zaprosil ZZS in Odbor za strokovno-medicinska vprašanje pri ZZS, da objavijo navodila za prijavo OND na spletni strani ZZS.

RSK za ginekologijo in porodništvo je od Ministrstva za zdravje z dne 24. 8. 2017 prejel dopis za določitev minimalnih zahtev za pridobitev dovoljenja za opravljanje zdravstvene dejavnosti na področju ginekologije in porodništva ter reproduktivne medicine. Na Ministrstvo za zdravje bo RSK poslal zaprosilo, da nas seznanijo z obstoječimi normativi na tem področju, da jih bomo lahko po točkah posodobili in dopolnili.

RSK za ginekologijo in porodništvo je razpravljalo o vprašanjih novinarke Alenke Marovt v zvezi z izkoriščenostjo placente po porodu.

RSK za ginekologijo in porodništvo bo zaprosil Ministrstvo za zdravje, da ravnaje z deli teles in organov, vključno z vrečkami krvi in konzervirano krvjo, uvrščenimi med odpadke s številko 18 01 02, z dopolnitvijo opredeli v Uredbi o ravnanju z odpadki, ki nastajajo pri opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njima povezanih raziskavah ali področjih.

Ravnanje s človeškimi tkivi in celicami, namenjenimi za zdravljenje, je opredeljeno v Zakonu o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje.

Posteljico nekatere ženske zahtevajo večinoma zaradi dveh razlogov: z namenom uživanja oz. domnevnega zdravljenja ali z namenom obrednega pokopa.

Vsakršno zdravljenje mora temeljiti na dokazih podprti medicini, teh dokazov pa v primeru uživanja posteljice ni, zato o tem RSK za ginekologijo in porodništvo ne more razpravljati.

Posteljica je človeško tkivo, zato se glede uživanja posteljice postavlja etično vprašanje, na katerega mora odgovoriti Komisija RS za medicinsko etiko.

Kako ravnati s posteljico, je navedeno v aktu MZ RS Strokovne podlage in smernice za preprečevanje in obvladovanje okužb, ki so povezane z zdravstvom oziroma z zdravstveno oskrbo, v skladu s katerimi morajo ravnati zdravstvene ustanove. Pravna služba MZ RS naj se opredeli do pravnih posledic ob nespoštovanju akta.

RSK za ginekologijo in porodništvo se je seznanil z novostmi Pravilnika o razširjenih strokovnih kolegijih (Uradni list Republike Slovenije št. 44/18. 8. 2017) in jih bo v bodoče tudi dosledno upošteval.

RSK za ginekologijo in porodništvo bo zaprosil Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno varstvo, da opredelita standarde za opravljanje bolnišnične zdravstvene dejavnosti za namen akreditacije zdravstvenih ustanov oziroma oddelkov za posamezna področja, v našem primeru za področje porodništva, ginekologije in reproduktivne medicine, in opredeli način nadzora nad izvajanjem teh dejavnosti.

Red. prof. dr. Iztok Takač, dr. med., svetnik

Ljubljana, 2. 10. 2017

Na osmi seji 10. 10. 2017 so navzoči dokončno potrdili nabor UZ preiskav za področje ginekologije in porodništva za vse ravni zdravstvenega varstva.

Red. prof. dr. Ksenija Geršak, dr. med., je poročala, da SZD pripravlja podrobna navodila in razlago za sprejem strokovnih smernic, priporočil in stališč. RSK za ginekologijo in porodništvo ima načeloma pripravljen nabor standardov in normativov za področje ginekologije in porodništva, vendar nabora za neonatologijo od RSK za pediatrijo še nismo prejeli.

Na seji so navzoči obravnavali tudi Presejalno testiranje za nosilstvo SGB v nosečnosti in menili, da je strokovno upravičeno, s pomislekom, da pred uvedbo nacionalnega presejanja Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno varstvo Slovenije natančno opredelita storitev in njegovo ceno v programu zdravstvenega varstva nosečnic na primarnem nivoju, kjer se bo presejanje v večji meri izvajalo.

Na deveti seji 14. 11. 2017 so navzoči poleg predvidenih datumov sej za leto 2018 obravnavali klinično pot Standardna obravnava nosečnice v prenatalnem varstvu za referenčne ambulate, ki jo je predstavil doc. dr. Miha Lučovnik, dr. med. Navzoči so potrdili predlog, da se klinična pot pilotsko uvede za eno leto na Ginekološki kliniki, UKCL, Univerzitetnem kliničnem centru Maribor in Splošni bolnišnici Jesenice.

Na deseti seji 12. 12. 2017 so navzoči razpravljali o potrjevanju priporočil za rabo nujne kontracepcije in ugotavljajo:

Postopek sprejema priporočil za področje ginekologije in porodništva je sledeč: priporočila potrdi združenje ali društvo ustreznega strokovnega področja, ki mora biti član SZD, zatem ga mora potrditi Strokovni svet za ginekologijo in porodništvo in na koncu ga potrdi še Glavni strokovni svet pri Slovenskem zdravniškem društvu.

Na področju ginekologije in porodništva je v Sloveniji več združenj in društev za subspecialna področja, kar otežuje sprejemanje strokovnih priporočil. Navzoči člani RSK za ginekologijo in porodništvo zato menijo, da RSK kot avtonomno posvetovalno telo v interesu strokovnega delovanja na področju ginekologije in porodništva pozove predsednika Združenja ginekologov in porodničarjev Slovenije red. prof. dr. Adolfa Lukanovića, dr. med., k čimprejšnji ustanovitvi enotnega strokovnega združenja za to področje v okviru SZD.

Navzoči člani so na tej seji potrdili standarde in normative za področje ginekologije in porodništva. Za področje neonatologije so bili potrjeni standardi za sekundarni nivo, za področje primarnega nivoja pa bodo člani obravnavali na januarski seji 2018.

Predsednica RSK za ginekologijo in porodništvo

Asist. dr. Tanja Premru Sršen, dr. med.

Ljubljana, 16. 1. 2018